

Richtlijnen voor het aansteken van Chanoeka-verlichting door Noachieden

Als je een niet-Jood bent die de zeven Noachidische geboden van de Tora naleeft, ben je misschien geïnteresseerd in het aansteken van Chanoeka-kaarsen. Als dat zo is, kun je heel gemakkelijk een Chanoeka-kandelaar kopen of zelf maken. Het enige dat nodig is, is een stevige basis met houders voor 8 + 1 kaarsen (een negende kaars wordt toegevoegd, verschoven van de rest, welke gebruikt wordt om de hoofdkaarsen aan te steken). Uw bedoeling om dit te doen zou niet moeten zijn om het Rabbijnse gebod te vervullen, dat alleen voor Joden geldt, maar eerder voor het praktische doel om de openbare wonderen van de Ene G-d bekend te maken die Hij deed in Zijn fysieke en geestelijke verlossing van het Joodse volk toen zij door het Syrisch-Griekse rijk, in de tweede eeuw v. Chr, werden onderdrukt. Door de Chanoeka-kaarsen **veilig (!)** aan te steken op een plaats, zoals een vensterbank, zodat ze 's nachts zichtbaar is voor mensen die langslopen of rijden, en zodat je over deze boodschap kunt spreken met degenen die bij je zijn, kun je hen onderwijzen en herinneren aan de waarheid en grootsheid van de Ene G-d.

Zoals geverifieerd door Rabbi Moshe Weiner (auteur van [The Divine Code](#)), mogen Noachieden Chanoeka-kaarsen aansteken met die intentie, op dezelfde manier als het Joodse gebruik (zie hieronder), maar **zonder één van de bijbehorende Joodse zegeningen te reciteren**. (Voor niet-Joden zouden dat valse verklaringen zijn, gezegd in G-ds Naam, G-d verhoede, omdat ze getuigen dat de persoon die de kaarsen *aansteekt, wordt bevolen* de lichten van Chanoeka aan te steken en dat G-d die wonderen deed voor “onze vaders”, beide uitspraken zijn alleen van toepassing op Joden.) Er zijn andere lezingen en Psalmen die een Noachied kan zeggen na het aansteken van Chanoeka-kaarsen, en we hebben hieronder enkele suggesties opgesomd.

Dit jaar begint Chanoeka zondag 28 november 2021 om 16:32 (Amsterdamse tijd) bij zonsondergang. (Op elke vrijdagavond van Chanoeka moeten Joden er alert op zijn om eerst de Chanoeka-lichten en vervolgens hun sjabbatkaarsen voor zonsondergang aan te steken, om te voorkomen dat ze hun sabbat ontheiligen.) **Chanoeka eindigt maandag 6 december 2021 bij zonsondergang.**

De traditionele manier om een Chanoeka-kandelaar aan te steken:

- De 8 Chanoeka-lichten moeten kaarsen of lonten in olie zijn die op dezelfde hoogte beginnen te branden.
- De lichten moeten minstens een half uur continu kunnen branden en dat een half uur moet ergens na het invallen van de avond zijn (niet eerder dan ongeveer 20-30 minuten na zonsondergang, afhankelijk van de locatie).
- Een goede chanoeka-kandelaar heeft 8 kandelaars in een rechte rij op dezelfde hoogte, met een extra houder voor een “shamash” (“dienaar”) kaars die in de buurt van de rij van 8 Chanoeka-kaarsen staat, maar die er wel los van wordt geplaatst (hoger en/of buiten de rij). Deze wordt als eerste aangestoken en wordt vervolgens gebruikt om de rij Chanoeka-lichten te ontsteken.

- Op de eerste nacht wordt een Chanoeka-licht ontstoken aan de rechterkant van de chanoeka-kandelaar. Voeg op de tweede nacht een tweede licht toe aan de linkerkant van de eerste en ontsteek eerst het extra licht, van links naar rechts. Dit wordt gedaan op elke avond gedurende 8 nachten.
- De volgende uitspraak, ingekort voor Noachieden, is passend om te worden gezegd na het aansteken van de lichten elke nacht (andere soortgelijke versies kunnen ook worden gezegd): “Wij ontsteken deze lichten om de reddende daden, wonderen en wondertekenen te herdenken die U [G-d] in die dagen in deze tijd hebt verricht door Uw heilige *Kohaniem* priesters, om dank en lof te bieden aan Uw grote Naam voor Uw wonderen, voor Uw wonderen en voor Uw zaligheid.”

Daarnaast of als alternatief kunnen Noachieden de dagen van Chanoeka op een aantal andere gebruikelijke manieren markeren. Dit omvat de mogelijkheid om bepaalde Psalmen te **reciteren** (een of meer van de hoofdstukken 30, 33, 67, 91, 133) en het lezen en nadenken over **de geschiedenis en boodschappen van Chanoeka**. Je kunt ook het **openbare aansteken** van chanoeka-menora's in de buitenlucht bijwonen die mogelijk tijdens het festival bij je in de buurt plaatsvinden (neem contact op met je plaatselijke Chabad Center voor meer informatie over tijden en plaatsen). De volgende **recitatieparagraaf**, overgenomen uit de Joodse traditionele liturgie (versie van de *Ari Zal*), kan ook op elk moment tijdens alle dagen van Chanoeka worden gezegd (vooral aan het einde van je **dankgebed na** het eten van een maaltijd):

“Wij prijzen U, G-d, voor de wonderen, voor de verlossing, voor de machtige daden, voor de reddende daden en voor de wonderen die u in die dagen, in deze tijd, verrichtte: In de dagen van Matisyahu, de zoon van Yochanan de Hogepriester, de Hasmoneeër en zijn zonen, stond de goddeloze Helleense regering op tegen het volk van Israël om hen Uw Tora te doen vergeten en de decreten van Uw wil te schenden. Maar U, in Uw overvloedige barmhartigheden, stond hen bij in de tijd van hun nood. U voerden hun strijd, verdedigden hun rechten en wreekten het onrecht dat hen was aangedaan. U hebt de machtigen overgeleverd in de handen van de zwakken, de velen in de handen van enkelen, de onreinen in de handen van de reinen, de goddelozen in de handen van de rechtvaardigen en de moedwillige zondaars in de handen van hen die zich met Uw Tora bezighouden. U maakte een grote en heilige Naam voor Uzelf in Uw wereld en bewerkstelligde een grote bevrijding en verlossing voor het volk Israël tot op de dag van vandaag. Toen gingen de Israëlieten het heiligdom van Uw Heilig Huis binnen, zuiverden en wijdden Uw Heiligdom opnieuw in, ontstak lichten in Uw Heilige binnenplaatsen en stelde deze acht dagen van chanoeka in om Uw grote Naam te danken en te prijzen.”

Het is een goede zaak om tijdens **Chanoeka extra liefdadigheid** te geven aan een goede liefdadigheidsinstelling, of aan behoeftige individuen. Het is goed om een liefdadigheidsdoos of blikje (een “*pushka*”) in je huis te hebben, waar je regelmatig munten in kunt doen en ze vervolgens aan een goed doel kunt geven wanneer het vol is.

Ouders kunnen op sommige of alle dagen kleine **geschenken van geld** (Chanoeka “gelt”) aan hun kinderen geven, om hen te leren een deel van hun geld (bijvoorbeeld 10%) thuis in een liefdadigheidsdoos te stoppen, om dat later aan een goed doel te geven.

Het is vooral gebruikelijk tijdens Chanoeka om te genieten van sommige [Chanoeka-recepten](#) door olie gefrituurde of zuivelproducten. Het met olie gefrituurde voedsel wordt gegeten om het wonder te herinneren van de kleine kan pure olie – slechts genoeg voor één dag – die op wonderbaarlijke wijze werd gevonden en die vervolgens 8 dagen in de menorah van de tempel brandde nadat het Griekse leger zich uit Jeruzalem had teruggetrokken. De zuivelproducten worden gegeten om de militaire overwinning van de Maccabeeën priesters (*Kohaniem*, afstammeling van Aaron) op de Grieken te herdenken. Dit komt omdat Jeruzalem werd heroverd door de Maccabeeënpriesters door [de heldhaftige daad van Yehudit](#) (of Yehudis), hun rechtvaardige zuster. (Zij kwam naar de Griekse generaal en gaf hem een feest van kaas en wijn. Toen hij in slaap viel, gaf ze hem het einde dat hij verdiende en het leiderloze Griekse leger raakte in paniek en trok zich terug.)

(Opmerking: we raden aan om geen geschenken specifiek te geven als “Chanoeka cadeaus”, omdat deze recente ontwikkeling de ware boodschap van Chanoeka vervormt. Integendeel, geschenken kunnen net als op elk ander moment worden gegeven.)

** Copyright © 20'23 door Ask Noah International. Uitgebracht met toestemming van de uitgever.